

hanem a megállapodás indokolásában kifejtettek szerint az 1881:XXVI. t. c. 14. §-ában, illetőleg az illetéki díjjegyzék 85. tétel 12. pontjában foglalt jogszabály alapján és főleg a szegénységi jogon való mentesség céljára való utalással foglalta el.

A törvénykezési illetékekre vonatkozó 1914:XLIII. t. c. a dologi jogok telekkönyvi bejegyzése után járó illetékről kifejezetten nem intézkedik s a törvénnyel hatályon kívül helyezett rendelkezéseknek a 91. §-ban levő felsorolása közt az 1881:XXVI. t. c. 14. §-a, illetőleg az ill. díjjegyzék 85. tételének 12. pontja nem is szerepel, sőt úgy az 1914:XLIII. t. c. 75. §-ához, mint a Pp. 112. §-ához tartozó indokolás, az 1881:XXVI. t. c. 14. §-ában foglaltakra, mint a törvénykezési illetékek alól szegénységi jogon való mentesség meghatározásánál is alapul elfogadott intézkedésre hivatkozik s az XLIII. t. c. 75. §-ához tartozó indokolás második bekezdése azt mondja, hogy „a szegénységi jog terjedelmének meghatározásánál a kifejldött gyakorlat folytán megállapított elvek vétettek figyelembe”.

Tehát ez a törvény a szegénységi jog terjedelmére nézve a gyakorlat folytán megállapított elvektől eltérő intézkedést nem is kívánt tenni.

Ennélfogva sem a Pp.-nek, sem az 1914:XLIII. t. c.-nek az illetékmentességre vonatkozó határozataiból a 110. sz. megállapodástól való eltérésre alap nem található.

A Pp. 112. §-ának és az 1914:XLIII. t. c. 75. §-ának első bekezdésében foglalt ama rendelkezés pedig, hogy a bíróságok előtti ügyekben is illetékmentességet maga után vonó szegénységi jogban az a fél részesül, akinek jövedelme nem nagyobb, mint a lakhelyén szokásos közönséges napszám, még megerősíti a 110. sz. jogegységi megállapodás indokolásában nagy sullyal bíró azt a kijelentést, hogy szegénységi jogon való mentesség célja az, hogy a bélyegvásárláshoz szükséges pénz hiánya a szegényt a joga érvényesítésében ne akadályozza.

A jog érvényesítése pedig nem a bírói ítélet meghozatalával, hanem az abban foglaltaknak teljesedésbe menésével van befejezve.

Tehát a 110. sz. jogegységi megállapodással ellentétes álláspont elfoglalása által a szegény fél éppen a joga érvényesítésének teljesedésbe menését befejező eljárásban lehetne megakadályozva, ami által az egész megelőző eljárás a részére értéktelenné válhatna.

Örökösök közkereseti társaságának társasági illetéke.

(Közig. Bíróság 5258/1928. P. sz.) A beszerzett cégkivonatokból megállapítható tényállás szerint a St. és F. cég egyedüli tulajdonosa 1920. szeptember 7-ik napjáig St. D. volt s ehhez képest a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékében tartatott nyil-

ván; St. D.-nak 1920. évi szeptember hó 7-ik napján bekövetkezett halálával az üzlet örökség címén a panaszos kiskoru gyermekeire szállván, a cég, mint közkereseti társaság, a kereskedelmi társas cégek jegyzékébe vezetettetett át. E tényállás szerint az egyéni cég St. D. halála után közkereseti társasággá alakult át, miért is: az 1920:XXIV. t.-c. 13. §-a alapján járó illetéket jogosan rótták ki, mégpedig a törvényszakasz 8-ik pontjának rendelkezése folytán tekintet nélkül arra, hogy a társulásról okiratot kiállítottak-e vagy sem. Közömbös az illeték szempontjából a megállapított tényállás alapján és a törvény 13. §-ának rendelkezése folytán az is, hogy a társulás mi okból következett be. Az öröklési illetéknek és a társasági szerződés illetékének más-más lévén a jogcíme, közömbös az is, hogy a St. D. után maradt cégvagyon után öröklési illetéket is kiszabtak s azt panaszos kifizette.

Minthogy pedig egyébként az illeték alapja az 1920: XXIV. t.-c. 13. §. 5. pontjában foglalt rendelkezések alapján állapítottatott meg, a panasz alaptalan lévén, annak hely adható nem volt.

A vízmérés és vízvezeték telki szolgálmanak megszerzése nem ingatlan vagyonátruházási, hanem II. fokozatu illeték alá esik. (Közig. Biróság 7009/1928. P. szám.) Az illetékkiszabás alapjául szolgáló megállapodás szerint özv. M. I.-né beleegyezését adta ahhoz, hogy ingatlanára, mint szolgáló telekre a vízmérés és vízvezeték telki szolgálmi joga a panaszos részvénytársaság tulajdonát képező ingatlan, mint uralkodó telek javára 10.000 P ellenérték fejében bekebeleztessek.

Ennek a telki szolgálomnak megszerzése után a 10.000 P visszteher alapulvételével 5% ingatlan vagyonátruházási illetéket követelnek.

Az 1920. évi XXXIV. t.-c. 2. §-a szerint illetékkötelezettség szempontjából csupán az ingatlanra vonatkozó hasznélvezeti vagy hasznélvati szolgalmat tekinthető ingatlanak.

A szóban forgó telki szolgálommal azonban a panaszos részvénytársaság a fentebb jelzett szolgáló teleknek sem hasznélvezeti, sem hasznélvati jogát nem szerezte meg. Ennélfogva helytállónak kellett elismerni azt az érvelést, hogy az adott esetben olyan szolgálom megszerzéséről van szó, amely az illetéki díjjegyzék 88. tétele A. c) pontjának bb) alpontja szerint a visszteher értékéhez képest II. fokozatu illeték alá esik.

Adócsalásnál az 1920: XXXII. t.-c. 4. §. 3. pontjában meghatározott üzletszerűség megállapítására pusztán az a körülmény, hogy a vádlott feljegyzéseiben, bár folytatólag kisebb bevételeket tüntetett ki, — nem elegendő. (Curia B. III. 8143/1927. sz.) Azokból a tényekből, hogy a vádlott a bevételekről vezetett pénztárkönyv két példánya